

PESMI

Branko Žužek

SEDIM NA KAMNITI OGRAJL

potopljen v sonce.
Pod mojimi nogami
so dečki izkopali luknjico
in vanjo
bližajo frnikole,
bleščeče steklene kroglice...

Tudi jaz imam
stekleno kroglo,
veliko in majhno, v srcu.
Veliko,
kadar se ognjeno žareča
preseli v modrino neba;
kot zarja je,
kadar od nje rosijo
kaplje bolečine,
krhka je
in piš jo utegne zdrobiti,
in prosojna je,
kot zrcalo odseva
grozljive slike sveta.

Danes imam
majhno stekleno kroglico,
ker mi je dobro
in sem potopljen v sonce.
Dal jo bom dečkom,
ki imajo vesele oči
in jamico za frnikole!

Ne, ne morem je dati.
Dečki so se razbežali...
Sonce je našlo svoj vrh.
V bleščeči in prazni ulici
je ostala samo jamica,
ki čaka.

VZNEMIRILA JE DEČKA

plamteča krogla čarovnice.
Srebrne krogle obletavajo
svet dandanašnji.
Laž je okrogla
in resnica je spolzka obla.
Sonce je okroglo
in atomi so okrogli
in novice krožijo
po okroglih poteh.
Oblina me boli,
čeprav ne zadenem
ostrih ogalov:
in privlači me:

Kaj je v krogu?
Kaj je v krogli?
Hodimo pot,
ki je večno kroženje...
Nekoč pa prerežemo krog
in kroglo razpolovimo.
Bomo padli ali vstali?

☆

VSE JE

steklena krogla.
tanka in svetla
in tako prekleto krhka!
Strmiš vanjo,
ko odseva kristalni dan
ali večer s prvim sojem
ledenega meseca.
In dobro veš:
samo dotik neke stvari,
samo rahel sunek vetra
in stekleno razkošje
se bo razletelo
na tisoč koscev...

In gledaš,
kako odseva tvojo lastno
izkrivljeno podobo,
slepo okno v zidu,
rožo.
In potlej brez vzroka —
suneš!

In vendar se zdrzneš,
četudi se je zgodilo
natanko tako,
kot si bil rekel:
Vsa lepotija
joče na črnih tleh...
In zdaj ti je žal.
Ne za črepinjami.
Žal ti je, bi rekel,
bleščečih odsevov,
jasnih podob.

V gnevu
zmelješ z nogami
nebogljene ostanke
nečesa lepega
in sram te je priznati,
da si pohodil sebe.

*

DESNE KLEŠČE

na severnem tečaju,
leve klešče na južnem tečaju.
Tipalke plamenijo.
Kosmati trebuh cedi strup,
ogabni gobec hlasta ljudi:
neslišno,
brez vojne napovedi
se plazi čez hribe in reke,
kot da je jasno:
tudi ti boš moj,
tudi ti moraš zgoreti v meni,
tudi tebe bo konec!

Legije belih vojakov
napadajo gnusno roževino
in ne morejo načeti
koščenih nog, ki gazijo,
tipalk, ki sežigajo,
gobca, ki ubija
zavratno, neslišno,
brez vojne napovedi.

Prihaja:
desne klešče premakne,
leve klešče premakne,
kosmati trebuh
prekobali hribe,
piš strupenih sap prinaša...

Bežiš, človek.
Nebo se maje
nad veliko, kužno oblo.
Kje je tvoja rešitev,
človek neboljeni?

Velike škarje
drsajo po dolinah.
Iz ognjenih ust
pošastno preti:
Nikjer!

*

NE MOREŠ SOVRAŽITI,

četudi bi moral.
Majhen si kot zrno semena.
In seme požene k nebu!
Majhen si kot črka besede;
a beseda vzplamti v požar!

Zibal si se v pozabi,
govoril si rožam in metuljem,
in vendar človek
ni poznal tolažila.
Toda ne moreš sovražiti,
ker ljubiš;

veruješ
s široko odprtimi očmi
in pripravljaj pot:
Nekoč se snidemo v okopu
zadnjih sanj!

Ali bratje —
narahlo
nas polagajte na ščite,
če bodo naši pravični noži
zlomljeni do ročajev...

*

ČE BI BIL MOČAN, O BOG!

Pa ne moreš odrezati
kosa kruha
za daljnega brata.
Preklinjajo izsušene žene,
ker ne morejo dojit;
na prsi stiskajo
negibne skelete otrok:
Sladkih korenin ni več,
in vode v močvirju
ni več.

Ne moreš naliti
latvice toplega mleka
za izpite ustnice.
Oči, velike, nabrekle,
se bodo razlile
od lačnega obupa!

Molim za otroške skelete
in za velike, roteče oči.
Sram me je, ko jem
bel, vsakdanji kruh,
in ti povem, o bog,
če bi bil močan,
bi vzel v roke
to zemeljsko oblo
in jo z veseljem
zalučal v veselje!